

delse i lovens kapitel 5, § 13, således som denne har været fortolket af Grønlands landsret. Efter praksis skal der foreligge den situation, at man efter en konkret vurdering må skønne, at sagen vil få det udfald, at der idømmes en frihedsberøvende foranstaltning. Ud fra en sådan fortolkning har man f.eks. nægtet tilbageholdelse af sigtede, der havde begået voldtægt og som efter praksis ville kunne få en bødestraf. En så snæver afgrænsning af tilbageholdelsesmuligheden må imidlertid anses for uheldig, fordi egentlig frihedsberøvelse efter den retspolitiske linje, som kriminalloven afstikker, er en så forholdsvis sjælden foranstaltning, at selv grove overtrædelser efter praksis ikke nødvendigvis fører til frihedsberøvende foranstaltninger. Såvel efterforskningens effektivitet som retsfølelsen tilsiger, at man kan tilbageholde i sådanne tilfælde af grove overtrædelser, selv om det er muligt, at en frihedsberøvende foranstaltning ikke vil blive påstået eller idømt.

Den ændrede formulering knytter begrænsningen i brug af tilbageholdelse til en beskrivelse af karakteren af de overtrædelser, den anholdte mistænkes for. Det er det enkelte tilfældes grovhed eller omfanget af den kriminelle, ikke tidligere, pådømte aktivitet, der udgør grundbetingelsen, og det betyder, at retten ikke skal gå ind på overvejelse af, om de konkrete omstændigheder måtte føre til at undlade en frihedsberøvende foranstaltning. Ordene »der efter loven kan medføre idømmelse af frihedsberøvelse« har kun selvstændig betydning i forhold til særlovgivningen.

Tilbageholdelsesbetingelserne er indholdsmæssigt i det væsentlige sammenfaldende med de gældende, men formuleringen er i overensstemmelse med den danske retsplejelovs fængslingsbetingelser efter revisionen af 1978.

Stk. 2 er ny. Den giver som i Danmark hjemmel til at tilbageholde ud fra et retshåndhævelsessynspunkt. Såvel kredsdommerne som politimesteren har givet udtryk for, at den føles påkrævet i Grønland. Det anføres ikke i bestemmelsen, men må antages at være indeholdt i det hensyn til retshåndhævelsen, som ligger bag bestemmelsen, at der skal være en konkret sandsynlighed for, at der vil blive anvendt en frihedsberøvende sanktion.

Den hidtil gældende regel i lovens kapitel 5, § 13, stk. 2, om trusler som tilbageholdelsesgrund er omfattet af bestemmelserne i stk. 1 og 2.

Stk. 3 fastslår, at der skal foretages en konkret afvejelse af en række omstændigheder, før beslutning om tilbageholdelse kan træffes. Disse omstændigheder er, foruden sagens betydning og den konkrete forventede retsfølge, den forstyrrelse af

sigtedes forhold, som frihedsberøvelsen vil betyde. I den forbindelse må det kunne tages med under overvejelserne, under hvilke forhold arrestholdet foregår. Der er som foran nævnt ikke overalt i Grønland tilfredsstillende lokaliteter for tilbageholdte, og længerevarende ophold i uegnede rum bør undgås som uforholdsmæssigt tyngende for arrestanten.

Bestemmelsen udelukker ikke, at tilbageholdelse anvendes i tilfælde, hvor den konkrete sanktion må forventes at blive bøde. I kraft af sit store anvendelsesområde i den grønlandske kriminalret kan en sanktion af bøde ikke uden videre betragtes som udtryk for en vurdering af en lovovertrædelse som værende af mindre grov karakter. Den kan være udtryk for en vurdering af lovovertræderens ringe farlighed, d.v.s. en overvejelse, der går ud på, at der ikke behøves en frihedsberøvende sanktion for at afholde den pågældende fra fremtidig kriminalitet, selvom den begåede handling må siges at være grov. Derfor kan en kortere tilbageholdelse under sagens forberedelse være rimelig. Hvis der er konkret udsigt til bøde, vil en længerevarende tilbageholdelse derimod oftest komme til at stå i misforhold til retsfølgens.

Ad § 18 a

Bestemmelsen, som er ny, er formuleret på baggrund af den danske retsplejelovs § 763, men den er væsentlig kortere. Der har nogle gange i Grønland vist sig behov for at kunne tilbageholde personer, der er undvejet fra private anbringelsessteder, for at kunne sikre sig deres person, indtil man har fået fremskaffet et nyt anbringelsessted. Tilbageholdelsen vil i øvrigt hyppigt have samme funktion som f.eks. den midlertidige anbringelse i anstalt efter kriminallovens § 101, stk. 2, det vil sige dels tjene som en disciplinær foranstaltning under tilsynsforløbet, dels tjene til at skabe mulighed for at knytte en afbrudt kontakt til tilsynet. I tilfælde, hvor tilbageholdelse har fundet sted i medfør af § 18 a, vil der derfor jævnlige ikke være grund til at bringe de strengere sanktioner i kriminallovens § 101, stk. 2 og 3, i anvendelse.

Ad § 18 b

Bestemmelsen, der findes i den gældende lovs kapitel 5, § 13, stk. 3, har tidligere kun været anvendt i praksis i meget begrænset omfang. Efterhånden er den dog mere benyttet. Bl.a. har der været truffet bestemmelse om, at sigtede skulle underkaste sig antabusbehandling under kontrol af politiet.